

Eivissa: els darrers invents dels especuladors

Un jutge d'Eivissa condemna a dos anys de presó i més de 3.000 euros de multa un promotor urbanístic, però la realitat de l'illa és que sentències com aquesta són excepcionals. Proliferen, i cada vegada més, els estratagemes diversos per construir al marge de la llei.

El jutge penal número 1 d'Eivissa ha condemnat a 22 mesos de presó i més de 3.000 euros de multa, així com a 22 mesos d'inhabilitació com a constructor, un promotor urbanístic que va construir dues petites cabanes de pedra en un espai protegit de l'illa declarat inedificable. Les construccions simulaven ruïnes velles com les que hi ha al camp (restes d'antigues casetes de pastor), maniobra amb què el promotor esperava obtenir el permís de rehabilitació de l'Ajuntament per poder construir-hi xalets.

El jutge ha declarat provat que Harald Willhaim Zesse, un alemany propietari d'una constructora a l'illa, va edificar aquestes casetes sense que abans hi hagués cap estructura prèvia al lloc. L'acusat va intentar fer creure que ja hi havia restes i que ell només volia reformar-les, però les proves fotogràfiques (que demostren que al lloc no hi havia res) i el tall recent de les pedres emprades ha desbaratat la seua argumentació.

De fet, una de les construccions ja és habitada per una persona, que hi ha instal·lat conducció d'aigua potable i fins i tot una antena parabòlica. Aquesta suposada "casete de pastors" té les proporcions d'un habitatge de gairebé 100 metres quadrats, aproximadament.

Però aquest no és l'únic cas de falses ruïnes a l'illa d'Eivissa. Just al costat d'aquestes, ubicades al puig des Camp Vell, un autèntic tresor ambiental de les Pitiüses i protegit per totes les normatives existents, una altra empresa ha construït quatre casetes més, seguint el ma-

teix procediment. En aquest segon cas, el judici encara no s'ha dut a terme, però el Consell Insular d'Eivissa i Formentera ha dictat ordre de demolició, la qual, evidentment, ha estat recorreguda judicialment pels propietaris. Malgrat el recurs, han obtingut sentència desfavorable.

La moda de les falses ruïnes és un dels estratagemes que fan servir els especuladors a Eivissa per burlar les lleis de protecció del territori, que, a pesar de la permissivitat dels governs del PP, continuen funcionant en determinats indrets d'especial vàlua ambiental.

La moda de les casetes de fusta.

Durant els darrers anys han començat a aparèixer també casetes de fusta prefabricades. Aprofitant una interpretació poc clara de la llei, algunes empreses especialitzades en aquesta matèria han decidit promoure els seus productes tant a Eivissa com a Formentera. Afirment que les normatives no exigeixen llicència municipal d'obres per a aquestes instal·lacions, ja que no tenen fonaments— simplement es col·loquen sobre la terra i es poden retirar amb la mateixa facilitat—. En definitiva, equiparen aquests habitatges amb una caravana.

No obstant això, la llei de disciplina urbanística vigent de les Balears deixa clar que les cases prefabricades també necessiten llicència, per la qual cosa els ajuntaments de les Pitiüses ja han iniciat accions per a retirar-ne moltes, unes quantes desenes. Fa només una setmana se'n va desmantellar una al municipi de Sant

Dalt, l'espectacular edifici aixecat a sa Rota des Puig amb l'excusa d'ampliar-ne un altre del costat. A sota, una de les cases prefabricades que abunden a Eivissa i Formentera, que els propietaris diuen que equivalen a una caravana; la llei, però, especifica que cal una llicència.

JUAN ANTONIO RIERA

Joan, i a Formentera, l'Ajuntament també ha iniciat una campanya per a retirar-ne algunes més.

Les empreses que comercialitzen aquests habitatges afirmen que són objecte d'una persecució per les institucions i asseguren que el seu producte no causa cap perjudici ambiental, però, sobre el terreny, l'impacte de les cases prefabricades és el mateix que les construïdes amb formigó, segons els ajuntaments. Els alcaldes temen que aquesta maniobra s'estengui i acabin proliferant cases d'aquest tipus arreu de les Illes.

Una altra de les maniobres emprades per molts constructors d'Eivissa és la utilització de permisos d'ampliació per construir habitatges nous. Encara que les lleis urbanístiques permeten en alguns casos aquesta pràctica, la realitat demostra que en ocasions se'n fa un ús abusiu, i es construeixen cases senceres (i ben grans) al costat de la que suposadament s'havia d'ampliar.

Un cas especialment conegut d'aquesta darrera circumstància és el d'un habitatge edificat a sa Rota des Puig, una finca del municipi de Sant Antoni de Port-

many. El propietari va demanar permís d'ampliació, i, un cop adquirit, va construir un xalet al costat, més gran fins i tot que la casa que teòricament havia d'ampliar i que a la pràctica no va patir obra de cap tipus. El projecte va ser declarat il·legal pels tribunals, però el més greu del cas és que l'aparellador va ser el mateix alcalde del municipi, Antoni Marí Tur (actual diputat autònom del PP). Marí Tur ara està imputat en el Tribunal Superior de Justícia de les Balears per aquest fet, com a possible implicat en un delictes contra l'ordenació del territori, castigat amb penes de presó en el Codi Penal. Marí Tur, que com a alcalde no pot intervenir professionalment en obres que es facin al seu municipi, va votar a favor d'aquest projecte il·legal.

Ara bé, el manual del bon especulador no acaba aquí. Al municipi de Santa Eulària, una trama clandestina que ja ha edificat disset habitatges sense llicència amb la complaença de l'Ajuntament —del PP— és la inventora dels falsos informes d'antiguitat per a construccions inexistents. Un aparellador, que ja ha estat sancionat pel col·legi professional, emetia informes que acreditaven una antiguitat falsa (superior a la real) d'una sèrie d'estructures per poder, d'aquesta manera, obtenir llicència d'obres i legalitzar la situació. El frau es va comprovar en veure que els suposats habitatges no existien com a tals en la data que figurava en aquests informes, que també investiguen els jutjats eivissencs.

Les discoteques no s'escapen tampoc d'aquesta demostració d'imaginació especuladora. Molts dels fora d'hores que hi ha al costat de les carreteres eivissencs, freqüentats per milers de persones en una sola nit, amb música a tot volum i centenars de cotxes aparcats a l'exterior, no funcionen com a discoteques, com faria pensar l'evidència, sinó com a bars, restaurants o cafeteries, segons el permís que tenen. La capacitat d'acollida de públic autoritzada és d'unes 100 o 200 persones, però a força de consolidar els fets consumats, les institucions atorguen successives ampliacions de la capacitat autoritzada, de manera que acaben esdevenint autèntiques discoteques. En comptes de castigar les infraccions comescs, ajuntaments i Consell adapten

la realitat existent a la llei, emparant-la amb els permisos necessaris.

Però la trampa per excel·lència, la més arrelada a la societat illenca i que ja és pràcticament una institució social, és la conversió d'un simple corral en xalet. Tot comença quan el particular en qüestió, si viu en una zona on no es poden construir habitatges sinó només corrals o similars, demana permís per construir una "caseta d'estris agrícoles" o "magatzem agrícola", per desenvolupar les feines pròpies del sòl rústic. A voltes, ni tan sols es demana permís. Quan el corral ja està fet, es demana llicència d'ampliació, i així successivament fins a construir una casa completament equipada.

Tot això passa mentre les institucions urbanístiques locals a penes desenvolupen una tasca d'inspecció i sanció contra les il·legalitats. En 25 anys d'existència del Consell Insular, amb competències en disciplina urbanística, tan sols ha esbocat una petita estructura il·legal. Pel que fa als ajuntaments, que són els res-

JUAN ANTONIO RIERA

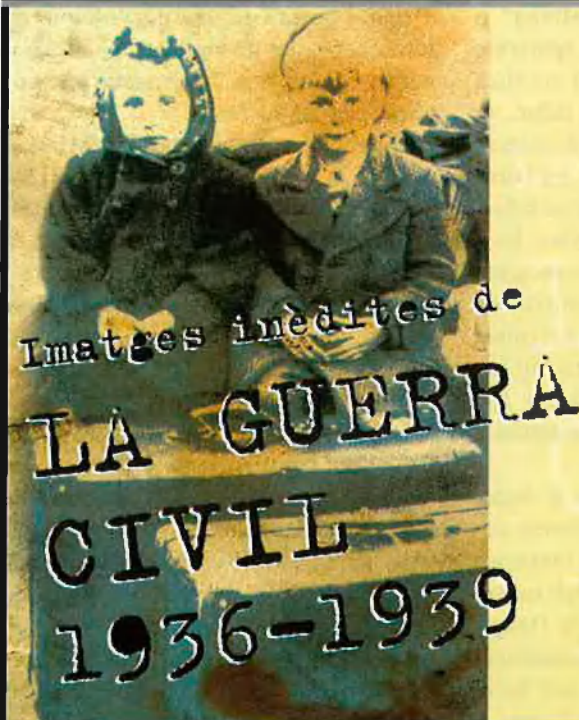
Una de les extravagàncies més grans que s'han comès a les illes Pitiüses per poder edificar és simular unes ruïnes. És un dels pocs casos en què l'infractor ha estat durament castigat.

ponsables directes de fer complir la llei, només es recorden dos o tres casos de demolicions en els darrers trenta anys. Cada any s'autoritzen uns cent habitatges de camp en una illa de només 570 quilòmetres quadrats, però les que s'edifiquen al marge de la llei poden repre-

sentar una quantitat equivalent, segons les estimacions dels ecologistes, que veuen més preocupant la manca de disciplina oficial que la tendència de particulars i empreses a burlar les lleis.

Joan Lluís Ferrer

 FUNDACIÓ
Caixa Sabadell
Pel compromís social

CONFERÈNCIA

"La Guerra Civil, reflexions seixanta-cinc anys després"

A càrrec de: Borja de Riquer, catedràtic d'Història Contemporània de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Dia: Dijous, 6 de maig de 2004.

Hora: 19.30 hores.

Lloc: Saló Modernista de Caixa Sabadell.

c/ de Gràcia, 17, de Sabadell.

EXPOSICIÓ

"Imatges inèdites de la Guerra Civil"

Dies: Del 30 de març al 30 de maig de 2004.

Lloc: Saló Modernista i Sala d'exposicions de Caixa Sabadell.
c/ de Gràcia, 17, de Sabadell.

Horari de visita: De dilluns a diumenge, de 12 a 14 h i de 18 a 21h.

Visites guiades: Diumenges i festius a les 13 h i a les 18 h.

Visites per a grups: Per a grups escolars i altres col·lectius.

Concertar dia i hora al tel. 696 406 767.

Agència EFE